

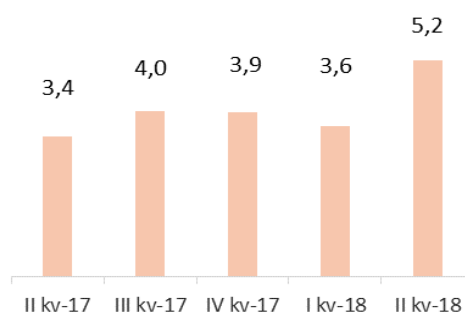
Vahearuanne jaanuar – juuni 2018

Tulemuste kokkuvõte

II kvartal 2018 võrdluses I kvartaliga 2018

- Puhaskasum 5,2 mln eurot (3,6 mln eurot), millest emaettevõtte omanike osa 4,7mln eurot (3,4 mln eurot)
- Netotulud 13,7 mln eurot (11,4 mln eurot)
- Tegevuskulud 6,3 mln eurot (6,1 mln eurot)
- Laenuprovisjonid 1,6 mln eurot (0,9 mln eurot)
- Tulumaksukulu 0,6 mln eurot (0,8 mln eurot)
- Omakapitali tootlus 17,2% (13,4%)
- Kapitali adekvaatsus 17,0% (16,9%)

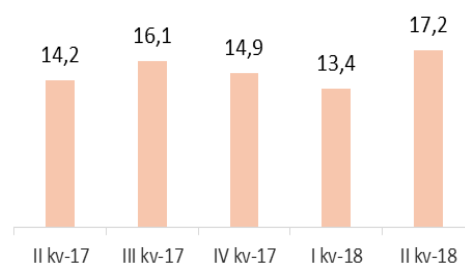
Kasum kvartalite lõikes

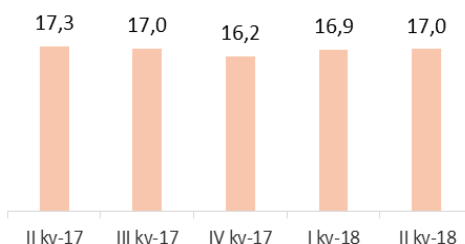
II kvartal 2018 võrdluses II kvartaliga 2017

- Puhaskasum 5,2 mln eurot (3,4 mln eurot), millest emaettevõtte omanike osa 4,7mln eurot (3,0 mln eurot)
- Netotulud 13,7 mln eurot (10,4 mln eurot)
- Tegevuskulud 6,3 mln eurot (5,1 mln eurot)
- Laenuprovisjonid 1,6 mln eurot (1,9 mln eurot)
- Tulumaksukulu 0,6 mln eurot (0 mln eurot)
- Omakapitali tootlus 17,2% (14,2%)
- Kapitali adekvaatsus 17,0% (17,3%)

Omakapitali tootlus

Kapitali adekvaatsus

Omakapitali tootluse suhtarv baseerub AS LHV Pank omanikele omistatud kasumil ja omakapitalil ning ei sisalda mittekontrollivat osalust.

Sisukord

Äritegevus	3
Finantstulemused	4
Likviidsus ja kapitaliseeritus	6
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE VAHEARUANNE	7
Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne	7
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	8
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	9
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	10
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	11
LISA 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted	11
LISA 2 Finantsvarade ja -kohustuste jaotumine riikide lõikes	11
LISA 3 Varade ja kohustuste jaotumine lepinguliste tähtaegade lõikes.....	12
LISA 4 Avatud valuutaposisioonid.....	13
LISA 5 Laenuportfelli jaotumine majandusharude lõikes	14
LISA 6 Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus	14
LISA 7 Neto intressitulu	15
LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu	16
LISA 9 Tegevuskulud.....	16
LISA 10 Nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele	17
LISA 11 Klientide hoiused ja saadud laenud	17
LISA 12 Portfelli haldusteenusega seotud klientide hallatavad varad	17
LISA 13 Tingimuslikud varad ja kohustused	18
LISA 14 Arvestuspõhimõtete muudatused	18
Üldinformatsioon	22

Äritegevus

Teises kvartalis suurenes panga uute klientide arv võrreldes esimese kvartaliga veelgi. Panga klientide arv kasvas teises kvartalis üle 6 700 võrra ja klientide aktiivsuses saavutati uued rekordtasemed. Klientide arvu ja aktiivsuse kasvu mõjutas lisaks ka Tallinna Sadama aktsiate esmane avalik pakkumine, kus pooled Tallinna Sadama märkijatest tulid LHV Pangast.

Panga hoiuste maht kahanes kvartaliga 179 mln eurot ja laenude maht kasvas 24 mln eurot. Hoiuste ja laenude baasi kasv oli väga tugev. Tavaklientide hoiused kasvasid 83 mln eurot ja finantsvahendajate hoiused kahanesid prognoositult 262 mln eurot. Ettevõtete laenud kasvasid 27 mln eurot ja jaelaenu 19 mln eurot ning Mokilizingase finantseerimine kahanes 22 mln eurot. Tänu suurematele teenustasutuludele institutsionaalse panganduse tehingute realiseerumisest kujunes kvartali tulumaksueelseks kasumiks 5,8 mln eurot ja puhaskasumiks 5,2 mln eurot. Puhaskasum ületas mais uuendatud finantsplaani 0,3 mln eurot, mis tulenes eelkõige suuremast teenustasutulust, suuremast laenuportfellist ja suuremast finantsvahendajate hoiuste jäägist. Alates aprillist rakendus pangale avansiline tulumaks, mis kantakse otse kuldesse.

Uutest toodetest toodi kvartali jooksul turule faktooring. Juuli alguses valis Euromoney LHV Panga parimaks pangaks Eestis.

Laenusid ja garantiisid sisaldav ettevõtete krediidiportfell kasvas aastaga 141,9 mln eurot (+32%) ja kvartaalses võrdluses 55,6 mln eurot (+10%). Suurimaks kasvu allikaks olid laenud kinnisvaraalseks tegevuseks, mis on traditsiooniliselt kommertspankade poolt kõige rohkem finantseeritud valdkond, kasvades 48,3 mln eurot (+31%). Peamiseks kasvu allikaks olid tugevad rendivooga ärikinnisvara projektid. Järgnesid haldus- ja abitegevustega tegelevas sektoris väljastatud laenud, mis kasvasid aastaga 26,7 mln eurot (+335%). Finants- ja kindlustustegevuseks väljastatud laenud, mille hulgas

kajastatakse tihtipeale ettevõtete ostude finantseerimisega seotud valdusettevõtete tegevust, kasvasid võrreldes varasema aastaga 13,5 mln eurot (+17%).

Käesoleva aasta esimese kvartaliga võrreldes mõjutasid portfelli kasvu enim väljastatud laenud ja garantiid haldus- ja abitegevustega tegelevas sektoris (14,7 mln eurot; +74%), finants- ja kindlustustegevuseks väljastatud laenud (10,6 mln eurot; +13%) ning hulgi- ja jaekaubanduse ning mootorsõidukite ja mootorrataste remondiga tegelevas sektoris (9,9 mln eurot; +74%).

Kõige enam ettevõtte laenusid on antud kinnisvarasektoris, mis moodustab 36% panga ettevõtete laenuportfellist. Kinnisvaralaenudest on põhiline osa väljastatud kvaliteetsetele rendivooga projektidele, oluliselt väiksema osa moodustavad kinnisvaraarendused. Enamus finantseeritud kinnisvaraarendusi asuvad Tallinnas, mõned üksikud teistes Eesti suuremates linnades. Tallinna uusarenduste finantseerimisel oli LHV turuosa 2018. aasta esimese kvartali lõpus ligi viiendik. LHV kinnisvaraarenduste portfell on hästi positsioneeritud ka juhuks, kui turutrendid peaksid muutuma – finantseeritud arendused paiknevad heades asukohtades ning projektide riski ja planeeritava hinna suhe jääb keskmiselt 50% juurde.

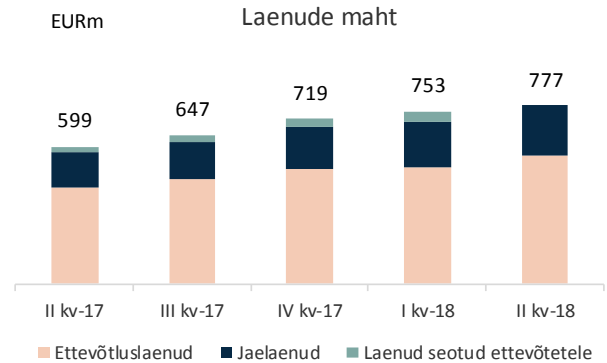
Kinnisvarasektori järel on enim krediiti väljastatud finants- ja kindlustustegevuse valdkonna ettevõtetele (osakaal 16%) ja töötlevale tööstusele (osakaal 12%). Tavapäraselt kõrgema krediidiriskiga sektoritest moodustab majutus ja toitlustus 2%, ehitus 3% ning veonud ja laonud 1% portfelli kogumahust.

Finantstulemused

II kvartal oli edukas ärimahtude kasvu ning tulude kasvu osas. LHV Pank teenis II kvartalis 9,6 mln eurot puhast intressitulu ja 3,8 mln eurot puhast teenustasutulu. Kokku oli panga puhastulu 13,7 mln eurot ning kulud 6,3 mln eurot. Laenude provisjonid ulatusid 1,6 mln eurini. Finantstulud olid II kvartalis 0,3 mln eurot. LHV Pank arvestab alates II kvartalist 14%- list avansilist tulumaksu, millega kaasnev tulumaksukulu II kvartalis oli 0,63 mln eurot. Panga II kvartali kasumiks kujunes 5,2 mln eurot, mida on 44% rohkem kui I kvartalis 2018. aastal (3,6) ning 54% rohkem, kui II kvartalis 2017. aastal (3,4).

Teenustasutuludest annavad jätkuvalt suurima panuse tulud väärtpaberivahendusest ning tulud arveldustelt ja kaartidelt.

Neto intressitulu suur aastane kasv tuleneb ärimahtude kasvust. Panga laenuportfelli kogumaht ulatus II kvartali lõpuks 777 mln euroni (I kv 2018: 753 mln eurot). Portfelli maht kasvas kvartaliga 3%. Jaelaenude portfelli on kvartaliga kasvanud 9% ja jõudnud 218 mln euroni (I kv 2018: 199 mln eurot). Laenumahu kasv kokku oli II kvartalis 23 mln eurot (I kv 2018: 34 mln eurot).

Panga hoiuste maht kahanes kvartaliga 10% ning oli juuni lõpuks 1 555 mln eurot (I kv: 1 733 mln eurot). Finantsvahendajate hoiuste maht vähenes kvartaliga 262 mln eurot. Hoiustest 1 440 mln eurot olid nõudmiseni ja 115 mln eurot tähtajalised hoiused. Erasisikute hoiuste maht oli kvartali lõpu seisuga 376 mln eurot, kasvades kvartaliga 7%. Võlakirjainvesteeringute maht II kvartali lõpu seisuga oli 46 mln eurot, mida on 6% vähem kui I kvartali lõpu seisuga.

Kasumiaruanne mln eurot	II kvartal 2018	I kvartal 2018	kvartaalne muutus	II kvartal 2017	aastane muutus
Neto intressitulu	9,60	9,19	4%	7,66	25%
Neto teenustasutulu	3,80	2,25	69%	1,81	110%
Muud finantstulud/(-kulud)	0,25	-0,06	-490%	0,88	-72%
Neto tegevustulud kokku	13,65	11,38	20%	10,35	32%
Muud tulud/(-kulud)	0,03	0,03	15%	-0,05	-167%
Tegevuskulud	-6,29	-6,10	3%	-5,06	24%
Laenude ümberhindlus	-1,60	-0,88	81%	-1,88	-15%
Tulumaksukulu	-0,63	-0,84	-25%	0,0	-
Puhaskasum	5,16	3,59	44%	3,36	54%

Ärimahud mln eurot	30.06.2018	31.12.2017	muutus
Laenuportfell	776,5	719,4	8%
Võlakirjainvesteeringud	45,9	50,0	-8%
Klientide hoiused	1 555,0	1 551,0	0%
s.h maksevahendajate hoiused	470,0	607,0	-23%
Omakapital (sh vähemusosalus)	115,3	99,5	16%
Pangas klientide arv	146 517	133 655	10%

Suhtarvud mln euröt	II kvartal 2018	I kvartal 2018	kvartaalne muutus	II kvartal 2017	aastane muutus
Puhaskasum	5,2	3,6	1,57	3,4	1,8
Emaettevõtte omanike kasumiosa	4,7	3,4	1,3	3,0	1,7
Keskmine omakapital	109,8	101,6	8,2	83,9	25,9
Omakapitali tootlus (ROE) %	17,2	13,4	3,8	14,2	3,0
Varade tootlus (ROA)%	1,05	0,75	0,35	1,14	-0,04
Neto intressitulu	9,6	9,2	0,4	7,7	1,9
Intressitootvad varad, keskmine	1 791,8	1 802,8	-11,0	943,0	848,8
Neto intressimarginaal (NIM) %	2,14	2,04	0,1	3,25	-1,11
Hinnavahe (SPREAD) %	2,12	2,01	0,11	3,20	-1,08
Kulude ja tulude suhe %	46,0	53,4	-7,4	49,1	-3,1

Suhtarvude selgitused (kvartaalsed suhtarvud on viidud aasta baasile)

keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) = (aruandeperioodi lõpu omakapital + eelmise perioodi lõpu omakapital) / 2

omakapitali tootlus (ROE) = kvartali puhaskasum (emaettevõtte omanike osa) / keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) * 100

neto intressimarginaal (NIM) = neto intressitulu / intressitootvad varad, keskmine * 100

varade tootlus (ROA)=kvartali puhaskasum (emaettevõtte omanike osa)/varad, keskmine*100

hinnavahe (SPREAD) = intressitootvate varade intressitootlus – võõrkapitali hind

intressitootvate varade intressitootlus = intressitulu / intressitootvad varad, keskmine * 100

võõrkapitali hind = intressikulu / intressikandvad kohustused, keskmine * 100

kulude ja tulude suhe = tegevuskulud kokku / netotulud kokku * 100

Likviidsus ja kapitaliseeritus

Panga likviidsuse katekordaja (LCR), mida arvutatakse vastavalt Basel Komitee määratlusele, oli juuni lõpu seisuga 126,5% (31.12.2017: 121,1%). LCR'i kasvu taga on maksevahendajate hoiuste prognoositud vähenemine. Maksevahendajate hoiused kaetakse täies ulatuses likviidsete varadega ning LCR'i arvutuses annavad tulemuseks 100%. Seega toovad sellised hoiused LCR näitaja aritmeetiliselt madalamaks ilma tegelikku likviidsussituatsiooni muutmata. Jättes sellised täies mahus likviidsete varadega kaetavad hoiused välja on LCR 195% (31.12.2017: 214%) . Pank loeb likviidsuspuhvrite hulka raha ja võlakirjaportfellid, mis moodustasid bilansimahust 54% (31.12.2017: 58%). Panga laenude ja hoiuste suhe II kvartali lõpus oli 50% (31.12.2017: 46%).

Pank viib igal aastal läbi sisemise likviidsusnäitajate hindamise (ILAAP) protsessi, mis teostatakse nii staatilise kui ka dünaamilise bilansi modelleerimisena.

Likviidsuse hindamisel jälgitakse nii regulatiivseid kui ka LHV sisemiste likviidsusnäitajate dünaamikat ning nende vastavust

kehtivatele näitajatele. Dünaamilise hindamise käigus lähtutakse panga enda koostatud riskistsenaariumist.

Panga omavahendite tase seisuga 30.06.2018 oli 123,1 mln eurot (31.12.2017: 113,9 mln eurot).

Pank on raporteerimisperioodi lõpus piisavalt kapitaliseeritud, kapitali adekvaatsuse tase oli 16,97% (31.12.2017: 16,75%), mis on arvestatud vastavalt CRR IV määrusele. Panga kapitaliseeritus ületab sisemiselt kehtestatud kapitali adekvaatsuse eesmärki milleks on 15,06%.

Kapitali adekvaatsuse arutamisel on kaasatud AS LHV Pank ja tema tüdarettevõtte AS LHV Finance.

Pank kasutab krediidi- ja tururiski kapitalinõuete arutamiseks standardmeetodit ning operatsiooniriski kapitalinõuete arutamiseks baasmeetodit. Pank on aruandeaastal ning võrreldaval perioodil täitnud kõiki kapitalinõudeid.

Igal aastal viiakse läbi sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP), mille eesmärk on tuvastada võimalik kapitalivajadus lisaks regulatiivsetele miinimumkapitalinõuetele.

Kapitalibaas (tuhanded eurodes)	30.06.2018	31.12.2017
Sissemakstud aktsiakapital	69 500	59 500
Kasumi arvel moodustatud reservid	2 121	1 528
Eelmiste aastate jaotamata kahjum	30 923	19 891
Immateriaalne põhivara (miinusega)	-1 342	-951
Aruandeperioodi kasum	3 410	13 909
Muud mahaarvamised	-1 464	0
Esimese taseme omavahendid kokku	103 142	93 877
Allutatud kohustused	20 000	20 000
Teise taseme omavahendid kokku	20 000	20 000
Neto-omavahendid kapitali adekvaatsuse arutamiseks	123 142	113 877
Riskiga kaalutud varad		
Keskvalitsused ja keskpangas standardmeetodil	939	945
Krediidiasutused ja investeerimisühingud standardmeetodil	6 498	5 886
Äriühingud standardmeetodil	481 697	465 202
Jaenõuded standardmeetodil	120 299	107 197
Avalik sektor standardmeetodil	295	185
Eluasemekinnisvara standardmeetodil	28 062	20 039
Viiivises nõuded standardmeetodil	17 585	20 915
Muud varad standardmeetodil	9 693	10 169
Krediidiriski ja vastaspoole krediidirisk kokku	665 068	630 539
Valuutariski kapitalinõue	198	409
Intressipositsiooniriski kapitalinõue	235	412
Aktsiapositsiooniriski kapitalinõue	557	585
Krediidiväärtuse korrigeerimise riski kapitalinõue	26	15
Operatsiooniriski kapitalinõuded baasmeetodil	59 434	47 754
Kokku riskiga kaalutud varad	725 518	679 714
Kapitali adekvaatsus (%)	16,97	16,75
Tier 1 kapitali suhtarv (%)	14,22	13,81

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE VAHEARUANNE

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Lisa	II kvartal 2018	6 kuud 2018	II kvartal 2017	6 kuud 2017
Intressitulu		11 184	22 070	8 568	16 631
Intressikulu		-1 584	-3 276	-910	-1 805
Neto intressitulu	7	9 600	18 794	7 658	14 826
Komisjoni- ja teenustasutulu		5 734	9 537	3 069	6 242
Komisjoni- ja teenustasukulu		-1 934	-3 486	-1 260	-2 615
Neto teenustasutulu	8	3 800	6 051	1 809	3 627
Netotulem õiglasest väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt		237	189	157	347
Valuutakursi ümberhindlus		9	-6	727	788
Neto kasum finantsvaradelt		246	183	884	1 135
Muud tulud/(kulud)		31	58	-46	-36
Muud tulud/(kulud) kokku		31	58	-46	-36
Tööjõukulud	9	-3 489	-6 789	-2 796	-5 565
Administratiiv ja muud tegevuskulud	9	-2 797	-5 594	-2 268	-4 401
Kulud kokku		-6 286	-12 383	-5 064	-9 966
Kasum enne laenude allahindluse kulu		7 391	12 703	5 241	9 586
Tulumaksukulu		-631	-1 469	0	0
Laenude allahindluse kulu		-1 596	-2 478	-1 882	-1 952
Aruandeperioodi puhaskasum		5 164	8 756	3 359	7 634
Muu koondkasum/-kahjum					
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:					
Müügiootel investeeringud:					
Finantsvarade ümberhindlus		-6	-112	18	63
Aruandeperioodi koondkasum		5 158	8 644	3 377	7 697
Puhaskasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud		4 714	8 122	2 987	6 836
Mittekontrolliv osalus		450	634	372	798
Aruandeperioodi puhaskasum		5 164	8 756	3 359	7 634
Kokku koondkasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud		4 708	8 010	3 005	6 899
Mittekontrolliv osalus		450	634	372	798
Aruandeperioodi koondkasum		5 158	8 644	3 377	7 697

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Lisa	30.06.2018	31.12.2017
Varad			
Nõuded keskpankadele	10	841 622	920 714
Nõuded krediitiasutustele	10	24 479	20 991
Nõuded investeerimisühingutele	10	12 333	14 186
Müügiootel finantsvarad		775	775
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		45 153	49 239
Laenud ja nõuded klientidele	5	776 547	719 390
Muud nõuded klientidele		5 381	7 357
Muud finantsvarad		2 347	2 289
Muud varad		667	836
Materiaalne põhivara		1 288	1 225
Immateriaalne põhivara		1 342	952
Varad kokku		1 711 934	1 737 954
Kohustused			
Klientide hoiused ja saadud laenud	11	1 560 652	1 556 573
Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		7	2
Võlad hankijatele ja muud kohustused		16 019	61 858
Allutatud kohustused		20 000	20 000
Kohustused kokku		1 596 678	1 638 433
Omakapital			
Aksiakapital		69 500	59 500
Kohustuslik reservkapital		2 191	1 492
Muud reservid		-76	36
Jaotamata kasum		40 649	34 963
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv omakapital kokku		112 264	95 991
Mittekontrolliv osalus		2 992	3 530
Omakapital kokku		115 256	99 521
Kohustused ja omakapital kokku		1 711 934	1 737 954

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Lisa	II kv 2018	6 kuud 2018	II kv 2017	6 kuud 2017
Rahavood äritegevusest					
Saadud intressid		11 713	21 684	8 411	16 468
Makstud intressid		-1 909	-2 760	-1 056	-2 080
Saadud teenustasud		5 734	9 537	3 073	6 246
Makstud teenustasud		-1 934	-3 486	-1 264	-2 619
Muud saadud tulud		31	57	-46	-36
Makstud tööjõu kulu		-3 086	-5 972	-2 501	-5 019
Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud		-2 522	-5 081	-2 052	-3 977
Makstud tulumaks		0	-838	0	0
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		8 027	13 141	4 565	8 983
Äritegevusega seotud varade muutus:					
Kauplemisportfelli neto soetus ja müük		-31	-49	-507	-503
Laenuid ja nõuded klientidele		-21 003	-57 819	-62 469	-70 350
Kohustuslik reservkapital keskpangas		748	-1 086	-2 110	-2 370
Tagatisdeposiidid		-111	-58	87	-21
Muud varad		142	221	277	56
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:					
Klientide nõudmiseni hoiused		-167 098	16 116	196 184	244 833
Klientide tähtajalised hoiused		-11 526	-12 034	15 035	-7 457
Saadud laenude tagasimaksed		0	0	-90	-779
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande		3	5	-39	-209
Muud kohustused		-1 647	-46 871	-17 216	-2 479
Neto rahavood äritegevusest		-192 496	-88 434	133 717	169 704
Rahavood investeerimistegevusest					
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara		-438	-966	-226	-472
Müüdüd põhivara		0	0	0	0
Müüdüd või lunastatud müügioteel investeeringud		-6	-112	24	18
Netosootused ja –müügid õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeeringutelt		3 348	4 325	3 704	11 611
Neto rahavood investeerimistegevusest		2 904	3 247	3 502	11 157
Rahavood finantseerimistegevusest					
Aktsiakapitali sissemakse		0	10 000	0	0
Makstud dividendid		0	- 3350	0	0
Neto rahavood finantseerimistegevusest		0	6 650	0	0
Valuutakursi muutuse mõju raha ja raha ekvivalentidele		9	-6	727	788
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-189 583	-78 543	137 946	181 649
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses		1 051 556	940 516	336 338	292 635
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	10	861 973	861 973	474 284	474 284

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital					Kokku	Mitte-kontrolliv osalus	Oma-kapital kokku
	Aktia-kapital	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Akumuleeritud kahjum/ jaotamata kasum				
Saldo seisuga 01.01.2017	56 500	888	-40	20 902	78 250	1 918	80 168	
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	604	0	-604	0	0	0	
Aktσιαoptսioonid	0	0	0	353	353	0	353	
<i>Puhaskasum</i>	0	0	0	6 836	6 836	798	7 634	
<i>Muu koondkasum</i>	0	0	63	0	63	0	63	
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	63	6 836	6 899	798	7 697	
Saldo seisuga 30.06.2017	56 500	1 492	23	27 487	85 502	2 716	88 218	
Saldo seisuga 01.01.2018	59 500	1 492	36	34 963	95 991	3 530	99 521	
Aktսiakapitali sissemakse	10 000	0	0	0	10 000	0	10 000	
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	699	0	-699	0	0	0	
Makstud dividendid	0	0	0	-2 179	-2 179	-1 172	-3 351	
Aktսiaoptսioonid	0	0	0	443	443	0	443	
<i>Puhaskasum</i>	0	0	0	8 122	8 122	634	8 756	
<i>Muu koondkasum</i>	0	0	-112	0	-112	0	-112	
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	-112	8 122	8 010	634	8 644	
Saldo seisuga 30.06.2018	69 500	2 191	-76	40 650	112 265	2 992	115 257	

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

LISA 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted

Raamatupidamise vahearuanne on koostatud kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga IAS 34 „Vahearuanne“ nagu see on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Raamatupidamise vahearuanne on auditeerimata ning ei sisalda kogu informatsiooni, mis on vajalik raamatupidamise aastaaruande esitamiseks. Vahearuanne tuleks lugeda koos 31.12.2017 lõppenud majandusaasta aruandega, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS). Rakendatavad raamatupidamisarvestuse

põhimõtted ei ole muutunud võrreldes eelmise majandusaastaga välja arvatud finantsaruandluse standardid, mis on ära toodud käesoleva aruande lõpus lisas 14.

Raamatupidamise vahearuanne arvnäitajad on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti. Vahearuanne on konsolideeritud ja sisaldab AS LHV Pank ja tema tütarettevõtete AS LHV Finance (osalus 65%) tulemusi.

LISA 2 Finantsvarade ja -kohustuste jaotumine riikide lõikes

30.06.2018	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hol-land	Saksa-maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	852 526	0	0	0	0	0	11 935	12 254	1 719	878 434
Finantsvarad õiglasel väärtusel	893	777	17 399	0	0	1	22 579	4 279	0	45 928
Laenud ja nõuded klientidele	718 472	345	23 072	982	1	2	32 238	70	1 365	776 547
Muud nõuded klientidele	5 375	1	5	0	0	0	0	0	0	5 381
Muud finantsvarad	110	0	0	0	0	0	0	2 237	0	2 347
Finantsvarad kokku	1 577 376	1 123	40 476	982	1	3	66 752	18 840	3 084	1 708 637
Klientide hoiused ja saadud laenud	995 414	11 865	9 924	6 824	245	920	499 721	974	34 765	1 560 652
Allutatud kohustused	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	20 000
Finantskohustused õiglasel väärtusel	7	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	13 058	0	4	27	0	0	13	3	0	13 105
Finantskohustused kokku	1 028 479	11 865	9 928	6 851	245	920	499 734	977	34 765	1 593 764

Valmisolekulaenu summas 196 286 tuhat eurot on Eesti residentidele.

31.12.2017	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hol-land	Saksa-maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	916 853	0	0	0	0	0	3 051	28 152	7 835	955 891
Finantsvarad õiglasel väärtusel	846	779	17 456	0	0	29 867	1 064	2	0	50 014
Laenud ja nõuded klientidele	650 871	42	37 218	998	91	42	26 580	45	3 503	719 390
Muud nõuded klientidele	7 351	1	5	0	0	0	0	0	0	7 357
Muud finantsvarad	109	0	0	0	0	0	0	2 180	0	2 289
Finantsvarad kokku	1 576 030	822	54 679	998	91	29 909	30 695	30 379	11 338	1 734 941
Klientide hoiused ja saadud laenud	862 286	5 024	825	2 717	12 505	632	639 608	2 855	30 121	1 556 573
Allutatud kohustused	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	20 000
Finantskohustused õiglasel väärtusel	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	60 079	0	4	27	0	0	13	3	0	60 126
Finantskohustused kokku	942 367	5 024	829	2 744	12 505	632	639 621	2 858	30 121	1 636 701

Valmisolekulaenu summas 168 228 tuhat eurot on Eesti residentidele ja 3 300 tuhat Leedu residentidele.

LISA 3 Varade ja kohustuste jaotumine lepinguliste tähtaegade lõikes

30.06.2018	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi						
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 439 441	33 967	79 714	5 333	2 518	1 560 973
Allutatud kohustused	0	341	1 023	5 455	22 784	29 603
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	0	13 105	0	0	0	13 105
Valmisolekulaenud ja akreditiivid	0	196 286	0	0	0	196 286
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades	0	8 084	0	0	0	8 084
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	26 778	0	671	0	27 449
Finantskohustused õiglases väärtuses	0	7	0	0	0	7
Kohustused kokku	1 439 441	278 568	80 737	11 459	25 302	1 835 507

Likviidsusrisiki katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi						
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	878 434	0	0	0	0	878 434
Finantsvarad õiglases väärtuses	0	5 347	22 960	15 910	2 084	46 301
Laenud ja nõuded klientidele	0	46 937	169 437	537 177	115 148	868 699
Muud nõuded klientidele	0	5 381	0	0	0	5 381
Muud finantsvarad	2 347	0	0	0	0	2 347
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	26 749	0	700	0	27 449
Kokku likviidsusrisiki katteks hoitavad varad	880 781	84 414	192 397	553 787	117 232	1 828 611

Finantsvarade ja -kohustuste tähtaegade vahe	-558 660	-194 154	111 660	542 328	91 930	-6 896
---	-----------------	-----------------	----------------	----------------	---------------	---------------

31.12.2017	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi						
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 423 306	37 104	90 332	3 335	2 864	1 556 941
Allutatud kohustused	0	341	1 022	5 455	23 466	30 284
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	0	60 126	0	0	0	60 126
Valmisolekulaenud	0	171 528	0	0	0	171 528
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades	0	5 999	0	0	0	5 999
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	11 825	0	661	0	12 486
Finantskohustused õiglases väärtuses	0	2	0	0	0	2
Kohustused kokku	1 423 306	286 925	91 354	9 451	26 330	1 837 366

Likviidsusrisiki katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi						
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	955 891	0	0	0	0	955 891
Finantsvarad õiglases väärtuses	0	180	30 952	17 005	2 084	50 221
Laenud ja nõuded klientidele	0	45 720	149 634	505 058	95 517	795 929
Muud nõuded klientidele	0	7 357	0	0	0	7 357
Muud finantsvarad	2 289	0	0	0	0	2 289
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	11 825	0	661	0	12 486
Kokku likviidsusrisiki katteks hoitavad varad	958 180	65 082	180 586	522 724	97 601	1 824 173

Finantsvarade ja -kohustuste tähtaegade vahe	-465 126	-221 843	89 232	513 273	71 271	-13 193
---	-----------------	-----------------	---------------	----------------	---------------	----------------

Võlakirjaportfellist valdava osa instrumentide tagatisel on võimalik võtta keskpangast lühiajalist laenu.

Varad ja kohustused sisaldavad ka intressirahavooge.

LISA 4 Avatud valuutaposisioonid

30.06.2018	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	857 135	2 800	8 215	5 366	1 196	3 722	878 434
Finantsvarad õiglases väärtuses	15 402	0	0	1	30 524	1	45 928
Laenud ja nõuded klientidele	775 754	0	8	113	645	27	776 547
Muud nõuded klientidele	4 667	3	441	13	139	118	5 381
Muud finantsvarad	288	0	0	0	2 059	0	2 347
Valuutariski kandvad varad kokku	1 653 246	2 802	8 664	5 494	34 563	3 868	1 708 637
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 481 697	2 762	24 963	6 262	39 302	5 666	1 560 652
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	8 985	27	584	142	112	3 255	13 105
Intressiswapid	0	0	0	0	4	3	7
Allutatud kohustused	20 000	0	0	0	0	0	20 000
Valuutariski kandvad kohustused kokku	1 510 682	2 790	25 547	6 404	39 418	8 924	1 593 764
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	700	0	16 816	823	5 606	3 504	27 449
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	26 749	0	0	0	700	0	27 449
Avatud valuutaposisioon	116 515	13	-67	-87	51	-1 552	114 873

31.12.2017	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	917 110	2 587	28 237	892	1 359	5 707	955 891
Finantsvarad õiglases väärtuses	15 378	0	0	4	34 603	28	50 014
Laenud ja nõuded klientidele	717 512	0	4	14	1 832	28	719 390
Muud nõuded klientidele	6 914	7	204	11	145	76	7 357
Muud finantsvarad	288	0	0	0	2 001	0	2 289
Valuutariski kandvad varad kokku	1 657 202	2 594	28 445	921	39 940	5 839	1 734 941
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 471 237	2 534	33 134	3 558	42 646	3 464	1 556 573
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	56 909	66	260	82	54	2 775	60 146
Intressiswapid	0	0	0	1	1	0	2
Allutatud kohustused	20 000	0	0	0	0	0	20 000
Valuutariski kandvad kohustused kokku	1 548 146	2 600	33 394	3 641	42 701	6 239	1 636 721
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	699	0	4 959	2 763	3 615	450	12 486
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	11 787	0	0	0	699	0	12 486
Avatud valuutaposisioon	97 968	-6	10	43	155	51	98 220

LISA 5 Laenuportfelli jaotumine majandusharude lõikes

	30.06.2018	%	31.12.2017	%
Eraisikud	170 723	21,7%	141 199	19,4%
Kinnisvaraalaane tegevus	203 817	25,9%	197 695	27,2%
Finantstegevus	98 818	12,6%	114 888	15,8%
Tööstus	66 939	8,5%	68 251	9,4%
Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	15 938	2,0%	13 948	1,9%
Hulgi- ja jaekaubandus	37 952	4,8%	21 081	2,9%
Muud teenindavad tegevused	14 158	1,8%	15 480	2,1%
Kunst ja meelelahutus	30 700	3,9%	29 289	4,0%
Veondus ja laondus	6 242	0,8%	5 869	0,8%
Põllumajandus	14 627	1,9%	8 717	1,2%
Haldus- ja abitegevused	42 331	5,4%	33 941	4,7%
Ehitus	16 156	2,1%	19 414	2,7%
Haridus	2 213	0,3%	2 217	0,3%
Info ja side	8 086	1,0%	8 430	1,2%
Muud tegevusalad	56 963	7,3%	45 871	6,3%
Kokku	785 663	100%	726 290	100%
Laenude allahindlus	-9 116		-6 900	
Laenuportfell kokku	776 547	100%	719 390	100%

Seotud osapooltele väljastatud laenude maht seisuga 30.06.2018 on 2 911 (31.12.2017: 39 594) tuhat eurot. Seisuga 31.12.2017 väljastatud laenudest seotud osapooltele oli 36 775 tuhat eurot väljastatud ematettevõtte AS LHV Group teisele tütarettevõttele. Laenud on väljastatud turutingimustel.

LISA 6 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Grupi juhatus on hinnanud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustuste õiglast väärtust. Õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel.

Õiglasel väärtusel mõõdetavate varade ja kohustuste hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

	1. tase	2. tase	3. tase	30.06.2018	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2017
Finantsvarad õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande								
Aktsiad ja fondiosakud	142	0	0	142	71	0	0	71
Müügiootel aktsiad ja võlakirjad	555	0	220	775	555	0	220	775
Võlakirjad õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande	45 002	0	0	45 002	49 138	0	0	49 138
Intressiswapid ja valuutaforwardid	0	9	0	9	0	30	0	30
Finantsvarad kokku	45 699	9	220	45 928	49 984	30	0	50 014
Finantskohustused õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande								
Intressiswapid ja valuutaforwardid	0	7	0	7	0	2	0	2
Finantskohustused kokku	0	7	0	7	0	2	0	2

Hierarhiast kasutatud tasemed:

1. tase – aktiivsel turul noteeritud hind
2. tase – hindamistehnika, mille sisendiks on turu informatsioon (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)

3. tase – muud hindamismeetodid (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod) hinnanguliste sisenditega

Intressiswapid on instrumendid, millede osas kasutatakse mudelipõhisel hindamisel õiglase väärtuse määramiseks aktiivsel turul kättesaadavaid sisendeid. Selliste turuväliste derivatiivide

õiglane väärtus arvutatakse teoreetilise nüüdisväärtusena (NPV), kasutades sõltumatuid turuparameetreid eeldades, et ei eksisteeri riski ning määramatust. Nüüdisväärtuse diskonteerimisel kasutatakse turult kättesaadavat riskivaba tulususe määra.

Laenud on väljastatud panga äritegevuse segmendis turutingimustel ning seetõttu ei erine laenude õiglase väärtus seisuga 30.06.2018 ja 31.12.2017 oluliselt nende bilansilistest väärtustest. Laenude õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad väljastatud laenud hierarhia 3. tasemele.

Muud nõuded klientidele, samuti viitvõlad ja muud lühiajalised kohustused on tekkinud tavapärase äritegevuse käigus ja kuuluvad tasumisele lühiajaliselt, mistõttu ei erine nende õiglase väärtus nende bilansilistest väärtusest. Need nõuded ja kohustused ei kannu intressi. Nende debitorsete võlgnevuste,

tekkepõhiste kulude ja muude võlgade õiglase väärtus on hierarhia tase 3.

Fikseeritud intressimääradega klientide deposiidid on valdavas osas lühiajalised ja deposiitide hinnastamine toimub vastavalt turutingimustele, mistõttu tuleviku rahavoogude diskonteerimise tulemusena leitav deposiitide õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilistest väärtusest. Kliendi deposiitide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad klientide deposiidid hierarhia 3. tasemele.

Allutatud laenudest suurem osa on saadud aastatel 2014-2016. Nende laenude intressitasemed on enamvähem võrdsed. Seega ei erine nende laenude õiglase väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtusest. Laenude õiglase väärtuse hindamisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad nad hierarhia 3. tasemele.

LISA 7 Neto intressitulud

Intressitulu	II kv 2018	6 kuud 2018	II kv 2017	6 kuud 2017
Ettevõtuluslaenud	6 946	12 832	5 612	10 593
sh laenud seotud osapooltele	8	14	7	14
Järelmaks	998	2 027	1 049	2 146
Liising	733	1 298	501	965
sh laenud seotud osapooltele	1	2	1	3
Võimenduse laenud ja väärtpaberite laenamised	110	242	-27	59
Võlakirjad	37	73	55	117
Krediitkaardilaenud	188	374	168	331
Tarbimislaenud	1 248	2 443	935	1 795
Nõuded krediidiasutustele ja investeerimisühingutele	43	58	6	10
Muud laenud	881	2 723	269	615
sh laenud seotud osapooltele	7	13	6	12
Kokku	11 184	22 070	8 568	16 631

Intressikulu

Klientide hoiused ja saadud laenud	-418	-800	-298	-576
Nõuded keskpangale	-826	-1 796	-270	-544
Allutatud kohustused	-340	-680	-342	-685
Kokku	-1 584	-3 276	-910	-1 805

Neto intressitulu	9 600	18 794	7 658	14 826
--------------------------	--------------	---------------	--------------	---------------

Laenude intressitulud kliendi asukoha järgi

(ei sisalda intressitulusid pankadelt ja võlakirjadelt):	II kv 2018	6 kuud 2018	II kv 2017	6 kuud 2017
Eesti	10 890	21 416	8 288	16 025
Leedu	214	523	219	479
Kokku	11 104	21 939	8 507	16 504

LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu

Komisjoni- ja teenustasutulu	II kv 2018	6 kuud 2018	II kv 2017	6 kuud 2017
Väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	1 916	2 555	876	1 906
Varahaldus- ja seotud tasud	743	1 251	386	779
Valuuta konverteerimise tulud	354	662	165	502
Tasud kaartidelt ja arveldustelt	2 157	3 948	1 372	2 528
Muud komisjoni- ja teenustasutulud	564	1 121	270	527
Kokku	5 734	9 537	3 069	6 242
Komisjoni- ja teenustasukulu				
Makstud väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	-136	-275	205	-45
Pangakaartidega seotud kulud	-650	-1 212	-494	-938
Terminalitehingutega seotud kulud	-719	-1 255	-491	-877
Muud komisjoni ja -teenustasukulud	-429	-744	-480	-755
Kokku	-1 934	-3 486	-1 260	-2 615
Neto komisjoni- ja teenustasutulu	3 800	6 051	1 809	3 627

Teenustasutulud kliendi asukoha järgi:	II kv 2018	6 kuud 2018	II kv 2017	6 kuud 2017
Eesti	5 734	9 537	3 069	6 165
Läti	0	0	0	0
Leedu	0	0	0	77
Kokku	5 734	9 537	3 069	6 242

LISA 9 Tegevuskulud

	II kv 2018	6 kuud 2018	II kv 2017	6 kuud 2017
Palgad ja boonused	2 696	5 249	2 169	4 298
Sotsiaal- ja muud maksud*	793	1 540	627	1 267
Tööjõukulud kokku	3 489	6 789	2 796	5 565
IT kulud	439	865	323	632
Infoteenused ja pangateenused	151	283	145	272
Turunduskulud	334	715	318	617
Kontorikulud	128	262	90	213
Transpordi- ja sidekulud	46	91	39	86
Töötajate koolitus- ja lähetuskulud	110	287	70	128
Muud sisseostetud teenused	544	1 064	428	775
Muud administratiivkulud	437	860	408	748
Põhivara kulum	283	519	215	422
Kasutusrendimaksud	273	538	202	437
Muud tegevuskulud	52	110	30	71
Muud tegevuskulud kokku	2 797	5 594	2 268	4 401
Tegevuskulud kokku	6 286	12 383	5 064	9 966

*kogusumma sotsiaal-, tervise- ja muude kindlustuste ees

LISA 10 Nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele

	30.06.2018	31.12.2017
Nõudmiseni ja tähtajalised hoiused tähtajaga vähem kui 3 kuud*	36 812	35 177
Kohustuslik reservkapital keskpangas	16 461	15 375
Muud nõuded keskpangale *	825 161	905 339
Kokku	878 434	955 891
* Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	861 973	940 516

Nõuete jaotus riikide lõikes on esitatud lisan 2. Nõudmiseni hoiuste hulgas kajastuvad nõuded investeerimisühingutele kogusummas 12 333 (31.12.2017: 14 186) tuhat eurot. Kõik ülejäänud nõudmiseni ja tähtajalised hoiused on krediidasutustes ja keskpangas. Kohustusliku reservkapitali nõue seisuga

30.06.2018 oli 1% (31.12.2017: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (kliientide hoiused ja saadud laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

LISA 11 Klientide hoiused ja saadud laenud

	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	30.06.2018
Nõudmiseni hoiused	327 502	1 105 122	6 716	1 439 340
Tähtajalised hoiused	48 584	60 837	5 656	115 077
Saadud laenud	0	6 000	0	6 000
Tekkepõhine intressikohustus	163	69	3	235
Kokku	376 249	1 172 028	12 375	1 560 652

	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2017
Nõudmiseni hoiused	278 430	1 138 590	6 203	1 423 223
Tähtajalised hoiused	51 075	70 221	5 816	127 112
Saadud laenud	0	6 000	0	6 000
Tekkepõhine intressikohustus	144	87	7	238
Kokku	329 649	1 214 898	12 026	1 556 573

LHV Pank sõlmis Euroopa Investeerimisfondiga (EIF) tagamata 10-aastase laenulepingu summas 12,5 miljonit eurot, et suurendada väikese ja keskmise suurusega ettevõtete laenuvõimalusi. 30.06.2018 ja 31.12.2017 seisuga oli pank laenusummast kasutusele võtnud 6 000 tuhat eurot.

Klientide hoiuste ja saadud laenude nominaalne intressimäär on võrdne nende sisemise intressimääraga, kuna muid olulisi tasusid ei ole rakendatud.

LISA 12 Portfelli haldusteenusega seotud klientide hallatavad varad

	30.06.2018	31.12.2017
LHV Pank, tegutsedes klientide kontohaldurina, hoiab enda käes vastutaval hoiul või vahendab järgmisi klientide varasid:		
Klientide rahalised vahendid	10 000	10 266
Klientide väärtpaberid	1 458 242	1 277 535
<i>sh. emaeettevõtte</i>	93 100	84 300
<i>sh. juhatuse liikmed, emaeettevõtte suuremad aktsionärid ja nendega seotud ettevõtted</i>	177 940	168 637
Kokku	1 468 242	1 287 801

LISA 13 Tingimuslikud varad ja kohustused

Tühistamatud tehingud	Tegevusgarantiid	Finantsgarantiid	Akreditiivid	Valmisolekulaenu	Kokku
Kohustus lepingulises summas					
30.06.2018	10 635	8 084	2	196 286	215 007
Kohustus lepingulises summas					
31.12.2017	10 129	5 999	51	171 528	187 707

LISA 14 Arvestuspõhimõtete muudatused

FINANTSVARAD JA –KOHUSTUSED

Finantsvarad

Finantsvarad kajastatakse finantsseisundi aruandes kui Grupist saab instrumendi lepinguline osapool ja need kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglasest väärtuses. Esmasel arvele võtmisel liidetakse tehingukulud õiglasele väärtusele, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, mille puhul tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad, kui Grupp kannab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved ning olulisel muutmisel. Finantsvarade ülekanded, kus säilivad kõik või sisuliselt kõik riskid ja hüved, hõlmavad näiteks tagasisostutehinguid või väärtapaberite väljalaaenamise tehinguid. Õiglasest väärtuses kajastatavaid finantsvarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes tehingupäeval. Finantsvarad, mida mõeldakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kajastatakse tehingupäeval. Grupp klassifitseerib ja kajastab finantsvarasid järgmistes kategooriates: finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande ja korrigeeritud soetusmaksumuses. Klassifitseerimine sõltub sellest, kas finantsvara on võlainstrument, omakapitaliinstrument või tuletisinstrument.

Võlainstrumendid (laenu ja võlaväärtapaberid)

Klassifitseerimine on kombinatsioon ärimudeli hindamisest finantsvarade haldamisel ning kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). APIM nõude hindamine viiakse läbi uue toote heakskiitmise osana. Ärimudeli hindamine teostatakse homogeensete portfelli/toodete põhjal ning kuidas Grupi üksustes toimub ärijuhtimine. Hindamine baseerub realistlikel stsenaariumitel ning võttes arvesse, kuidas portfelle hinnatakse ja milline on juhtkonnale raporteerimine; millised riskid mõjutavad portfelli tulemuslikkust ja kuidas neid riske juhitakse; kuidas toimub juhtide tasustamine; müükide sagedus, väärtus ja ajastus ning nende põhjused. Hindamiseks, kas rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, on põhiosa määratud kui võlainstrumendi õiglane väärtus esmasel kajastamisel, mis võib muutuda kui toimub tagasimakseid või intresside kapitaliseerimisi. Intressirahavood tulenevad tavapärasest laenuandmise komponentidest, sh tasu raha ajaväärtuse eest, krediidiriski eest, likviidsusriski eest ning muuhulgas ka administratiivkulusid ja kasumimarginaali. Kui on muid lepingulisi tingimusi, mistõttu on avatus muudele riskidele või volatiilsusele, siis ei ole täidetud

ainult põhiosa- ja intressimaksete tingimused. IFRS 9 implementeerimisel rakendati APIM'i 22 suurema korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatava toote puhul. Kõikide toodete, peale ühe, raamatupidamislik kajastamine jäi samaks. Ühe toote – võimenduslaenu – puhul, muudeti toote tingimusi selliselt, et üks funktsionaalus eemaldati tootest ja seejärel toode läbis APIM nõude. Kõikide LHV toodete puhul jäi raamatupidamislik kajastamine selliseks nagu varem.

Võlainstrumendid kajastatakse järgmistel finantsseisundi aruande kirjetel: nõuded keskpangale, krediidiastutustele ja investeerimisühingutele; laenu ja nõuded klientidele; müügiotel finantsvarad; finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande; muud nõuded klientidele ja muud finantsvarad, ning sisaldavad instrumente järgmistes mõõtmiskategooriates.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: võlainstrumendid kajastatakse antud kategoorias kui neid pole võimalik kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande. See on juhul, kui ärimudeliks on hoida kauplemissuuremargil; see tähendab finantsvarasid hoitakse kauplemissuuremargil, vaatega need lühiajalises perspektiivis müüa ja eesmärgiga teenida kasumit. Võlainstrumendid kajastatakse kohustuslikult õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kui neid varasid juhitakse või hinnatakse õiglase väärtuse alusel või varasid hoitakse eesmärgiga need müüa või alternatiivselt, kui rahavood ei sisalda ainult põhiosa- ja intressimakseid.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande: võlainstrumendid klassifitseeritakse antud kategooriasse kui järgmistel tingimustel on täidetud (a) ärimudeli eesmärk on hoida varasid nii rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, (b) lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid. Neid varasid mõeldakse õiglasest väärtuses ja õiglase väärtuse muutumisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis ja akumulereeritakse omakapitalis. Akumulereeritud kasumid ja kahjumid klassifitseeritakse omakapitalist kasumiaruandesse kui võlainstrumendi kajastamine lõpetatakse. Intressitulu arvestatakse intressikandvatelt finantsvaradelt kasutades sisemise intressimäära meetodit ja oodatavad krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Korrigeeritud soetusmaksumuses: Võlainstrumendid klassifitseeritakse antud kategooriasse kui järgmistel tingimustel on täidetud (a) ärimudeli eesmärk on hoida varasid

rahavoogude sissenõudmise eesmärgil, (b) lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid. Nende varade bilansilist brutojääkmaksumust mõõdetakse kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja korrigeeritakse oodatavate krediidikahjumitega.

Omakapitaliinstrumentid

Omakapitaliinstrumentid tuleb alati klassifitseerida kui finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Samas võib esmasel kajastamisel teha tagasivõtmatu valiku kajastada omakapitaliinstrumentid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Nende varade brutojääkmaksumus leitakse kasutades sisemise intressimäära meetodit ja korrigeeritakse oodatavate krediidikahjumitega.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid klassifitseeritakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (kauplemiseesmärgil).

Muutised

Grupp võib läbi rääkida või muuta lepingulisi tingimusi. Kui uued tingimused on oluliselt erinevad võrreldes algsete tingimustega, siis lõpetab Grupp algse vara kajastamise ja võtab arvele uue vara. Grupp hindab lisaks, kas uue finantsvara osas esineb väärtuse languse tunnuseid esmasel arvelevõtmisel. Kui tingimused ei ole oluliselt erinevad, siis ei põhjusta muutus kajastamise lõpetamist ning Grupp arvutab uue bruto jääkväärtuse vastavalt uutele lepingulistele rahavoogudele ja esialgsele efektiivsele intressimäärale ning kajastab muutmisest tuleneva kasumi või kahjumi.

Ümberklassifitseerimised

Harvadel juhtudel saab võlainstrumente (finantsvarad), välja arvatud need, mida on esmasel arvele võtmisel kajastatud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, ümber klassifitseerida kui on toimunud muutus ärimudelil finantsvara juhtimiseks.

Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses. Juhul kui finantskohustusi kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, siis finantskohustuse soetamisega või väljalaskmisega otseselt seotud tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes. Muude finantskohustuste puhul kajastatakse otsesed tehingukulud õiglase väärtuse vähendamisenä.

Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse kui see on kustunud, see on, kui kohustus on tasutud, tühistatud või lõppenud.

Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruandes kajastatakse kas kauplemiseks hoitavatena või on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (õiglase väärtuse optioon).

Finantskohustused, mida hoitakse kauplemiseks, on peamiselt tuletisinstrumentid, mis ei ole riskimaandamisinstrumentid.

Muud finantskohustused

Kategooria „Muud finantskohustused“ hõlmab peamiselt Grupi lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse muud finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Siin kategoorias kajastuvad finantsseisundi aruande kirjed „Klientide hoiused ja saadud laenud“, „Võlad hankijatele ja muud kohustused“ ning „Allutatud kohustused“.

Finantsvarade ja -kohustuste saldeerimine

Finantsvarade ja -kohustuste vahel tehakse saldeerimine ja netosumma kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui selleks eksisteerib juriidiline õigus ning on kavas nimetatud summad arveldada netobaasil või realiseerida vara ja arveldada kohustus samaaegselt.

Varjatud tuletisinstrumentid

Mõned kombineeritud lepingud sisaldavad nii derivatiivset kui mittederivatiivset komponenti. Sellistel juhtudel nimetatakse derivatiivset komponenti varjatud tuletisinstrumentiks. Kui põhileping on finantsvara, mis on IFRS 9 rakendusala, siis hinnatakse lepingu klassifitseerimist tervikuna ning varjatud tuletisinstrumenti ei eraldata.

Tagasiostulepingud

Kui Grupp võtab laenuks või ostab väärtpapereid kohustusega need tagasi müüa („pöördrepo“), siis ei kajastata neid väärtpapereid finantsseisundi aruandes. Tehtud ettemaksed kajastatakse kui „Laenud ja nõuded klientidele“. Pöördrepo lepinguid mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

TULUD JA KULUD Intressitulu ja intressiukulu

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud kasumiaruandes finantsvarade ja -kohustuse osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara bilansilise brutojääkmaksumuse või finantskohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised finantsinstrumenti eeldatava kehtivusaja jooksul täpselt finantsinstrumenti bilansilisse jääkmaksumusse. Tulevaste maksete arvutamisel hinnatakse kõiki rahavooge arvestades lepingulisi tingimusi (näiteks ettemakseid). Efektiivse intressimäära arvutamine hõlmab tasusid, mis on efektiivse intressimäära olemuslikeks komponentideks. Samas ei võeta arvesse tulevase krediitikahjumeid. Kui finantsvaral esineb hiljem väärtuse languse tunnuseid, siis kajastatakse intressitulu rakendades efektiivset intressimäära korrigeeritud soetusmaksumuse suhtes, s.o. brutojääkmaksumust vähendatakse allahindluse võrra.

Kui finantsvara osas esineb väärtuse languse tunnuseid esmasel arvelevõtmisel, siis arvestatakse oodatavad krediitikahjumid hinnangulistesse rahavoogudesse korrigeeritud efektiivse intressimäära arvutamiseks, mida seejärel rakendatakse intressitulu kajastamiseks.

Teenustasutulud

Teenustasutulude all kajastatakse müügitulu lepingutest klientidega. See ei rakendu müügitulule rendilepingutest ja finantsinstrumentidest või teistest lepingulistest kohustustest, mis on IFRS 9 „Finantsinstrumentid“ rakendusallas.

Tasud, mida võetakse arvesse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumendi efektiivse intressimäära arvutamisel, näiteks laenu lepingutasud, jaotatakse instrumendi eeldatava tähtaja peale rakendades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Neto intressitulud“.

Teenustasutulu kajastatakse vastavalt sellele, kuidas klientidele lubatud teenust osutatakse, ja summas, mis peegeldab tasu, mida LHV loodab, et tal on õigus saada nende teenuste osutamise eest. Peamised teenustasude tüübid on kirjeldatud allpool.

Teenustasutulud varahaldusteenuste osutamise eest klientidele kajastatakse perioodi jooksul, mil teenust osutatakse. Tulemustasusid kajastatakse, kui on väga tõenäoline, et kajastatud müügitulu hiljem ei tühistata, mis on sageli siis, kui tasu saamise tingimused on täidetud.

Maakleritasud ja muud tasud seoses kolmandate osapoolte nimel tehtud tehingutega, näiteks äritegevuse soetamise või müügi korraldamine, kajastatakse tehingu lõpuleviimisel.

Kulud, mis on otseselt seotud teenustasutulude genereerimisega, kajastatakse kui teenustasukulud.

Neto finantstulud

Kasumid ja kahjumid, mis tekivad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvarade ja –kohustuste õiglasest väärtuse muutustest kajastatakse real „Neto finantstulud“. Finantskohustuste, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, õiglasest väärtuse muutus, mis tuleneb enda krediidiriskist, kajastatakse muus koondkasumis.

Dividenditulud

Dividenditulud kajastatakse siis, kui ettevõttel on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

OODATAV KREDIIDIKAHJU

Mõõtmine

Allahindluse nõuded baseeruvad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. ECL mudeli peamiseks printsiibiks on näidata finantsinstrumentide krediitkvaliteedi kahanemise või paranemise mustreid.

Kõikidele korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi kajastatavad finantsvarad, samuti ka liisingu nõuded, finantsgarantiid, varalepingud ja teatud valmisolekulaenu, on oodatava krediidikahjumi skoobis.

ECL finantsvaradelt korrigeeritud soetusmaksumuses ja liisingu nõuetelt kajastatakse kui allahindlus, st kajastatakse koos nende varadega finantsseisundi aruandes. Allahindlus vähendab bilansilist bruto jääkväärtust. ECL valmisolekulaenu, st finantsgarantii lepingutelt kajastatakse eraldi, st finantsseisundi aruandes kui kohustust. Allahindluse ja eraldise

korrigeerimised seoses ECL muutusega kajastatakse kasumiaruandes oodatava krediidikahjumi netomuutusena.

Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks - sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke ja toetavaid prognoose tuleviku sündmustest ja majandustingimustest. LHV kasutab nii mudeleid kui eksperthinnanguid ECL arvutuste individuaalseks hindamiseks.

ECL mudelil on kolm faasi, mis baseeruvad krediidiriski muutusel. 12-kuu ECL (faas 1) rakendatakse kõikidele kirjetele, va kui on toimunud krediidiriski oluline suurenemine võrreldes esialgse kajastamisega. Kirjetele, mille puhul on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (faas 2) või on maksejõuetud (faas 3), rakendatakse kogu eluea jooksul ECLi.

Krediidiriski oluline suurenemine

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud võrreldes esmase kajastamisega. Olulise krediidiriski suurenemise hindamine baseerub kvantitatiivsetel ja kvalitatiivsetel indikaatoritel. Need indikaatorid on nõuded makseviivitusega vahemikus 30 kuni 90 päeva ja finantsvarad, mis on klassifitseeritud kõrgendatud jälgimise alla või on makseraskuste tõttu restruktureeritud (laenu mille lepingulised tingimused on muudetud seoses kliendi finantsraskustega). Kvantitatiivne indikaator arvutatakse vastavalt muutusele eluea makseviivituse tõenäosuses (PD), võrreldes bilansipäeval stsenaariumitega kaalutud eluea PD muutust stsenaariumitega kaalutud esmase kajastamise eluea PD'ga. Juhul kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine võrreldes esmase kajastamisega, kajastatakse eluea ECL allahindlus ja finantsvara liigub faasi 2. Meetod on sümmeetriline, st järgnevatel bilansipäevadel, kui finantsinstrumendi krediitkvaliteet paraneb selliselt, et enam ei ole täidetud oluline krediidiriski suurenemise kriteeriumid alates esmasest kajastamisest, siis finantsvara liigub tagasi faasi 1.

Maksejõuetuse definitsioon

Finantsinstrumendid, mis vastavad maksejõuetusele on kajastatud faasis 3. LHV raamatupidamise maksejõuetuse definitsioon on vastavuses kapitalinõuete regulatsioonis definteerituga, mis sisaldab finantsvarasid makseviivitusega üle 90 päeva. Kõik finantsvarad faasis 3 on käsitletud kui halvenenud krediitkvaliteediga.

Modelleerimine

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), suurusest maksejõuetuse hetkel (EAD) ja kahjumäärast antud makseviivituse korral (LGD), samuti ka kahjujuhtumi toimumise hetkest. Grupi IFRS 9 metodoloogia ECL mõõtmiseks baseerub olemasolevatel sisemistel skooringu ja reitingu mudelitel.

PD väljendab tõenäosust, et laenu ei maksta tagasi ja jõuab maksejõuetuks kas 12 kuu või eluea jooksul. Oodatav PD igale individuaalsele instrumendile sisaldab hinnangut toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke ja toetavaid prognoose tuleviku sündmustest ja majandustingimustest. LHV kasutab olemasolevaid skooringu ja

reitingu mudeleid, mida on korrigeeritud vastavalt IFRS 9 spetsiifilistele nõudmistele. Mudelid on kalibreeritud kombinatsioonina vastavalt vara klassist ja toote tüübist.

EAD väljendab hinnangut krediidipositsiooni summa osas hetkel, mil maksejõuetus võib tekkida. Bilansiväliste summade osas sisaldab EAD hinnangut, millised summad võetakse kasutusse maksejõuetuse hetkeks. LGD on summa, mida maksejõuetuse korral ei pruugita tagasi saada. LGD võtab arvesse iga omatava tagatise väärtuse ja kvaliteedi. LHV kasutab olemasolevaid LGD mudeleid, mida on korrigeeritud vastavalt IFRS 9 nõudmistele. ECL mõõtmisel kasutab LHV maksimaalset lepingulist perioodi, mille kestel LHV on riskile avatud.

Tuleviku prognoosid

Grupp kasutab ECL mõõtmisel sisemiselt välja töötatud makromajanduslikke prognoose tuleviku informatsiooni baasina. Selleks, et tagada erapooletu krediidikahjude hindamine vastavalt IFRS-le 9, kasutatakse vähemalt 3 stsenaariumit. Üheks stsenaariumiks on baaststsenaarium, mis on kõige tõenäolisem väljavaade ja mida kasutatakse ka tavapärase finantsplaneerimise ja eelarvestamise protsessis, kuivõrd teised stsenaariumid kajastavad optimistlikumat ja pessimistlikumat väljavaadet.

Prognoosid koostatakse sisemiselt Krediidijuhtimise osakonnas, mis konsulteerib ekspertidega Riskikontrolli üksusest, äriüksusest ja finantsosakonnast. Kui mõistliku kuluga on kättesaadav, tuleks konsulteerida väliste ekspertide ja väliselt välja töötatud võrdlus prognoose. Viidatud võrdlus prognoosid sisaldavad, kuid ei ole piiratud IMFi poolt avalikustatava maailmamajanduse väljavaatega, Euroopa Komisjoni poolt avalikustatava Euroopa majandusprognoosiga ja Eesti Panga poolt avalikustatava majandusprognoosiga. Stsenaariumid kinnitatakse Riski ja Kapitali Komitee poolt.

Stsenaariumid tuleks välja töötada ajaperioodile, mille puhul saab usaldusväärseid projektsioone koostada ning milleks on tüüpiliselt 3-aastane ajahorisont. Minimaalselt tuleb kasutatavaid makroindikaatoreid prognoosida 2-aastaseks perioodiks peale käesolevat aastat. Üldiselt vaadatakse stsenaariumid üle kvartaalse sagedusega. Juhul kui on toimunud olulisi muutusi makromajanduse väljavaadetes, siis uuendatakse stsenaariumeid.

Individaalsed hindamised ja juhtkonna hinnangud

Grupp kasutab ECL määramiseks nii mudeleid kui eksperthinnanguid. Hinnangu tase ECL määramiseks sõltub mudeli tulemustest, olulisusest ja detailse informatsiooni kättesaadavusest. Mudel annab juhiseid ja läbipaistvust, kuidas majandussündmused võiksid mõjutada finantsvarade allahindlust. Eksperthinnangut võib rakendada mudelleeritud tulemusele, et rakendada oodatud mõju näitajate osas, mida mudel ei arvestanud. Selliseid individaalseid ECL hinnanguid võidakse rakendada oluliste vastaspoole positsioonide puhul. Need hinnangud otsustatakse Krediidikomitee poolt. Lisaks võib olla vajadus korrigeerimiseks portfelli tasandil, mille otsustab Riski ja Kapitali Komitee.

Uued ja muudetud olulised hinnangud alates 2018 seoses IFRS 9 ja IFRS 15 rakendamisega OODATAVA KREDIIDIKAHJU MUDEL

Oodatava krediidikahju (ECL) arvutamine sisaldab mitmeid olulisi seisukohti, mis vajavad juhtkonna hinnangut. Oodatava krediidikahju hindamine on selle iseloomust tulenevalt ebamäärane nende hinnangute täpsus sõltub mitmetest faktoritest, nagu näiteks makromajanduslikud prognoosid, ning sisaldavad kompleksseid modelleerimisi ja hinnanguid. Krediidiriski olulise suurenemise hindamine on IFRS-st 9 „Finantsinstrumendid“ tulenev uus lähenemine ja vajab olulisi hinnanguid. Igal bilansipäeval hindab Grupp kas krediidirisk on oluliselt suurenenud võrreldes esmase kajastamisega võttes arvesse finantsinstrumendi eluea maksejõuetuse tõenäosuse muutust, kasutades selleks olulisi riskiindikaatoreid, mis on kasutusel Grupi riskijuhtimise protsessides. Teine oluline valdkond, mis vajab olulisi hinnanguid, on tuleviku prognooside ja makromajanduse stsenaariumite määramine. IFRS 9 nõuab erapooletu ja tõenäosustega kaalutud krediidikahjude hindamist, kastaudes selleks mitmete võimalike tulemuste hinnanguid ning sisaldab tuleviku majandusväljavaadete prognoose. LHV kasutab ECL mõõtmisel tuleviku prognooside baasina sisemiselt välja töötatud makromajanduslikke prognoose. LHV kasutab nii mudeleid kui eksperthinnanguid ECL arvutuste määramiseks. Eksperthinnangu teostamise eesmärgiks on kaasata eeldatav mõju näitajatest, mida ECL mudel ei arvestanud. Hinnangu tase ECL määramiseks sõltub mudeli tulemustest, olulisusest ja detailse informatsiooni kättesaadavusest. Mudeleid, hinnanguid ja sisendeid vaadatakse üle regulaarselt Grupi riskifunktsiooni poolt ning kinnitatakse Grupi Riskikomitee poolt.

TEENUSTASUTULUD

Teenustasutulude kajastamisel teeb LHV hinnanguid, määramaks tasu summa ja ajastuse tululepingutest klientidega.

Kui LHV teostab näiteks investeerimisteenuse klientidele kontohalduse, portfelli halduse või varahalduse teenust, siis tulu kajastatakse teenuse osutamise perioodi jooksul ja/või vastavalt alusvarade mahule. LHV hinnangul klient paralleelselt saab ja tarbib teenust, mistõttu LHV kohustused on täidetud vastavalt teenuse osutamise perioodile.

Kui LHV teostab näiteks maaklertasude, kolmandate osapoolte nimel tehtud tehingud nagu äritegevuse soetamise või müügi korraldamine, või osaleb sündikaattehingu korraldajana, LHV hinnangul saab klient kontrolli vara üle ja LHV kohustused on täidetud tehingu lõpuleviimisel.

Kui tulemustasud sõltuvad LHV tegevustest, siis LHV kajastab tulu kui on väga tõenäoline, et kajastatud tulu hiljem ei tühistata, mis on sageli siis, kui tasu saamise tingimused on täidetud.

VARADE KAJASTAMINE SEOTES LEPINGUTE SOETAMISE VÕI TÄITMISE KULUDEGA

LHV kajastab vara seoses kuludega, mis tekivad uute kliendilepingute sõlmimisega – peamiselt müügikulud investeerimislepingute sõlmimisel.

Varade amortisatsiooniperioodiks on hinnanguline keskmine lepingu eluiga, sh võttes arvesse loovutamisi ja aegumisi.

Üldinformatsioon

Ärinimi	AS LHV Pank
Äriregistri number	10539549
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, 10145 Tallinn
Telefon	(372) 6800400
Faks	(372) 6800410
BIC / Swift	LHVBEE22
E-post	lhv@lhv.ee
Kodulehekülg	www.lhv.ee
Põhitegevusalad	pangandus, kapitalirent ja muu laenuandmine, väärtpaberite maaklerlus
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers
Nõukogu	Madis Toomsalu, Raivo Hein, Rain Lõhmus, Heldur Meerits, Tiina Mõis, Andres Viisemann
Juhatus	Erki Kilu, Jüri Heero, Andres Kitter, Indrek Nuume, Martti Singi, Meelis Paakspuu